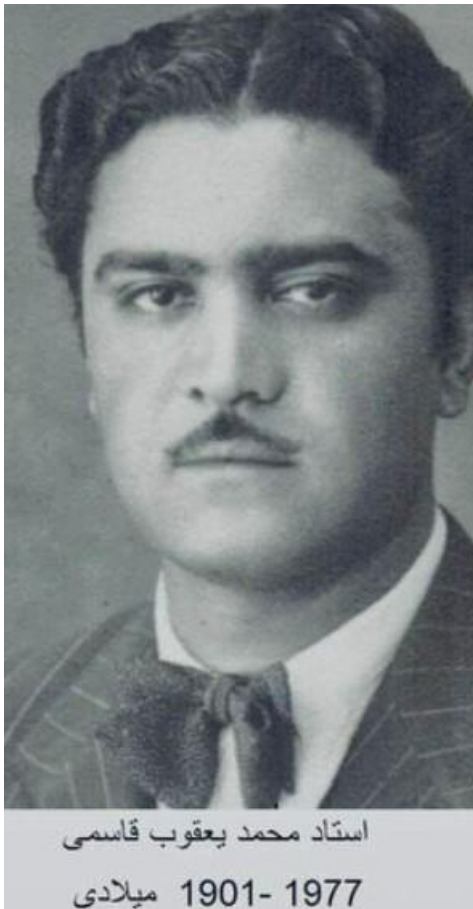

۲۰۲۴/۰۷/۱۸

واحد قاسمی موزیک/ مختصات افغانستان، بخش: شعرا، هنرمندان و خدمتگاران

معرفی مختصر استاد محمد یعقوب قاسمی در قاموس کبیر افغانستان

استاد محمد یعقوب قاسمی
1901-1977 میلادی

استاد محمد یعقوب قاسمی فرزند بزرگ استاد قاسم در سال 1280 خورشیدی در گذر بارانه کابل دیده جهان گشود. دروس ابتدایی را در مدرسه علیا و ادامه تحصیلات را در مکتب اعدادیه و سپس رشديه به پایان رسانید.

در سال 1305 خورشیدی با پدرش به هندوستان رفت و نزد استاد پیار اخان به شاگردی زانو زد.

در سال 1322 خورشیدی دوباره عازم کشور هند گردید و یک تعداد از آهنگهایش را در کمپنی ماستر و ائیس ضبط نمود که متأسفانه از آن ریکاردها اکنون اثری در آرشیف رادیو تلویزیون افغانستان باقی نمانده است.

استاد یعقوب قاسمی در کنار آواز خوانی و آهنگسازی برای مدتی به عنوان آموزگار در کورس های موسیقی ایفای وظیفه نمود.

از سال 1325 خورشیدی تا سال 1350 خورشیدی به حیث نخستین منتظم عمومی موسیقی در رادیو کابل ایفای وظیفه نمود و درین مدت توانست با دستاورد های ارزشمند موسیقی، آرشیف رادیو کابل را پر بار سازد. او یکی از پرکارترین و با تجربه ترین همکاران رادیو افغانستان به شمار میرفت.

آثار:

اکثریت آهنگهای استاد یعقوب قاسمی از آفریده های خودش بوده و این آهنگها را میتوان به سه دسته تقسیم نمود:

۱/ آهنگهای سبک غزل که در قالب اشعار کلاسیک فارسی و اشعار شاعران معاصر اجرا گردیده است:

-حافظ شیرازی: مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون نخواهد شد.

-سعدی: سلسه موی دوست حلقه دام بلاست

-بیدل: بریار اگر پیامی دل تنگ میفرستم

-واقف لاهوری: روزها شد نمی نمایی تو

-رهی معیری: رفت و نرفت نکهت گیسوی او هنوز

-ابولقاسم لاهوتی: زندگی اخر سراپد بندگی در کار نیست

-خلیل الله خلیلی: رعشه در دست باغبان افتاد

-واصل کابلی: از میکده در بستان امد سحری سرمست

-بارق شفیعی: ای آتش دل بیتاب گشتم

-قائنی: بنفشه رسته از زمین به طرف جویبارها

و غیره

۲/ برخی از آهنگهای که روی تصنیف ها و ترانه ها کمپوز شده است:

-رخش چون ماه تابان است امشب / تصنیف از مرحوم

نجف علی نباتی

-ای وطن گلشن خاور زمین / تصنیف از سلیمان لایق

-پر غبار شد آسمان من، ناله کی شود ترجمان من / تصنیف: ؟ شاید از مر حوم بارق شفیعی

-امشب که مستم با تو هستم، می پرستم چشمان مستت، ای دلم بدستت

Fehler! Unbekannter Name für Dokument-Eigenschaft.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

و غیره

۳/ برخی از آفریده های استاد قاسمی که بیشتر روی مایه ها و ویژگی های موسیقی قدیم کابلی استوار میباشد:

-ای کبک دری بیا به بالینم / تصنیف ساز : ؟

-جان بنفشه من ، مرواری خوشه من/ تصنیف ساز : ؟

-او لیلا داری دو چشم شهلا / تصنیف ساز : ؟

-پسته فروش پسته بفروش....

-روز نوروز است یاران جنده بالا میشود / شعر : صوفی عشقوری

و غیره.

آثار موجود استاد قاسمی در آرشیف رادیو کابل به تعداد 140 آهنگ میباشد که بیشتر آن روی اشعار حضرت بیدل و حضرت حافظ اجرا گردیده است.

از شاگردان و پیروان استاد قاسمی میتوان از مرحوم استاد زلاند ، مرحوم سردار سمیع جان و مرحوم آذرخیاط یاد کرد.

مرحوم ظاهر هویدا نیز در آغاز فعالیت هایش بیشتر به باز خوانی آهنگهای استاد قاسمی میپرداخت:

-اولیلا داری دو چشم شهلا

-ای کبک دری بیا به بالینم

..و

استاد یعقوب قاسمی جهت اجرای کنسرت ها به کشورهای پاکستان، هندوستان، ایران واتحاد جماهیر شوروی سابق سفر های زیادی داشته است. در سال 1347 خورشیدی در جشن شاهنشاهی ایران، با جمعی از هنرمندان دیگر عازم کشور ایران گردید و طی کنسرتهای که اجرا کرد مورد استقبال مردم ایران قرار گرفت زیرا استاد یعقوب قاسمی زمانی که خودش را، در جوار مزار حضرت حافظ شیرازی یافت ، غزل های حافظ شیرازی را در قالب طرزهای ناب موسیقی اصیل کشور اجرا نمود و همچنان درکنار آرامگاه حضرت سعدی شنوندگانش را با اجرای آهنگها روی اشعار زیبایی سعدی با همراهی موسیقی ناب وطنی مجذوب خویش گردانید. در ختم کنسرت از طرف پوهنتون ایران و وزارت هنر و فرهنگ ایران برای استاد یعقوب قاسمی تحسین نامه و هدیه های گرانبها اهداء گردید. خوشبختانه دو آهنگ تصویری از این خاطره ماندگار در چینل یوتیوب موجود است.

استاد یعقوب قاسمی یکبار ازدواج نمود زمانیکه همسرش در جوانی و در اثر بیماری جان به حق سپرد، او تا آخر عمرش دوباره ازدواج نکرد و با برادر جوانتر از خودش محمد یوسف قاسمی در کارته پروان زنده گی می کرد و فرزندان برادرش را چون جانش دوست میداشت و نخستین آموزگار وحید قاسمی در موسیقی استاد یعقوب قاسمی بوده است.

استاد قاسمی در سفر های هنری اش به ایران با چهره های سرشناس ادبیات معاصر چون رهی معیری و نویسنده بزرگ ایران سعید نفیسی آشنایی و دیدار حاصل نمود.

استاد قاسمی در زمان حیاتش دوستان و آشنایان زیادی داشت ولی چند تن از دوستان برایش بسیار عزیز و با او نزدیک بودند که از آن جمله میتوان از استاد عبدالروف بینوا، سیدقاسم رشتیا، سید جلال نقاش، سید مرشد، جناب محمد ابراهیم خواخوژی، خواجه محمد سرور صدیقی، پروفیسور یونس خان متخصص، داکتر سهیل و مرحوم نجف علی نباتی یاد کرد.

استاد قاسمی به تاریخ 26 سرطان 1356 خورشیدی برابر به سال 1977 میلادی در اثر سکته قلب در شفاخانه جمهوریت چشم از جهان فروبست و در جوار مزار پدر در شهدای صالحین بخاک سپرده شد. روانش شاد و یادش گرامی باد.

[به یاد استاد محمد یعقوب قاسمی \(youtube.com\)](https://www.youtube.com)

Fehler! Unbekannter Name für Dokument-Eigenschaft.

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ